

ΜΥΥ601 Λειτουργικά Συστήματα

Εαρινό 2024

Μάθημα 4

Ταυτοχρονισμός: Αμοιβαίος Αποκλεισμός

Τμήμα Μηχανικών Η/Υ & Πληροφορικής
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

1

Περίγραμμα

- Εισαγωγή
- Αμοιβαίος Αποκλεισμός
- Μηχανισμοί Λογισμικού
- Μηχανισμοί Υλικού

2

Εισαγωγή

- Ζητήματα ταυτοχρονισμού
 - Επικοινωνία μεταξύ διεργασιών
 - Κοινοχρησία και ανταγωνισμός για πόρους
 - Συγχρονισμός δραστηριοτήτων
 - Κατανομή χρόνου επεξεργαστή
- Εμφάνιση ταυτοχρονισμού
 - Πολυπρογραμματισμός – ένας επεξεργαστής
 - Πολλαπλές ενεργές εφαρμογές
 - Δομή εφαρμογής με πολλαπλές διεργασίες
 - Εσωτερική δομή λειτουργικού συστήματος με πολλαπλές διεργασίες
 - Πολυεπεξεργασία – πολλαπλοί επεξεργαστές
 - Κατανεμημένος υπολογισμός – πολλαπλές κατανεμημένες μηχανές

Προβλήματα

- Ταυτόχρονη επεξεργασία
 - Πολυπρογραμματισμός – εναλλαγή διεργασιών
 - Πολυεπεξεργασία – χρονική επικάλυψη διεργασιών
- Δυσκολίες που μπορούν να προκύψουν
 - Κοινοχρησία σφαιρικών πόρων
 - Σημαντική η σειρά ανάγνωσης/εγγραφής των μεταβλητών
 - Προβληματική εκχώρηση πόρων
 - Δέσμευση καναλιού Ε/Ε κατά τη διάρκεια αναστολής μιας διεργασίας
 - Δυσκολία εκσφαλμάτωσης κώδικα
 - Μη επαναλαμβανόμενη εκτέλεση
 - Μη προκαθορισμένα αποτελέσματα

Παράδειγμα - Πολυπρογραμματισμός

- **Θεωρείστε**
 - Πολυπρογραμματισμό σε έναν επεξεργαστή
 - Δύο διεργασίες P1 και P2
 - Κοινόχρηστη συνάρτηση echo()
- **Ακολουθία**
 - P1 καλεί echo()
 - chin = 'x';
 - P1 διακόπτεται
 - P2 καλεί echo()
 - chin = 'y'; chout = 'y'; εμφάνιση 'y'
 - P1 επανέρχεται
 - chout = chin; εμφάνιση 'y'
 - Το 'y' εμφανίζεται δύο φορές (P1 και P2)
 - Το 'x' δεν εμφανίζεται ποτέ !
- **Λύση**
 - Κλήση echo() από μία διεργασία κάθε φορά

```
void echo() {  
  
    /* get char from keyboard */  
    chin = getchar();  
  
    /* copy char to chout */  
    chout = chin;  
  
    /* display char */  
    putchar(chout);  
}
```

Παράδειγμα - Πολυεπεξεργασία

Διεργασία P1

```
.  
chin = getchar(); /* 'x' */  
.   
chout = chin;  
putchar(chout);  
.
```

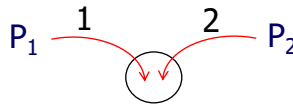
Διεργασία P2

```
.  
chin = getchar(); /* 'y' */  
chout = chin;  
.   
putchar(chout);
```

- **Θεωρείστε**
 - Πολυεπεξεργαστικό σύστημα
 - Δύο διεργασίες P1 και P2 τρέχουν σε διαφορετικούς επεξεργαστές παράλληλα
 - Κοινόχρηστη συνάρτηση echo()
- **Ακολουθία εντολών**
 - Το 'y' εμφανίζεται δύο φορές (P1 και P2)
 - Το 'x' δεν εμφανίζεται ποτέ !
- **Λύση:** επιτρέψτε μόνο μία διεργασία να καλέσει echo() κάθε φορά

Συνθήκη Ανταγωνισμού (Race Condition)

- **Ορισμός**
 - Πολλαπλές διεργασίες ή νήματα διαβάζουν και ενημερώνουν την ίδια συλλογή δεδομένων
 - Οι τελικές τιμές των δεδομένων εξαρτώνται από τη σειρά εκτέλεσης των εντολών των διεργασιών ή νημάτων
- **Παράδειγμα**
 - Έστω διεργασίες P_1 και P_2 που ενημερώνουν μια κοινόχρηστη μεταβλητή
 - Αν η P_1 γράψει την τιμή 1 και η P_2 την τιμή 2 τότε η τελική τιμή της μεταβλητής εξαρτάται από το ποια διεργασία έγραψε τελευταία

Εαρινό 2024

©Σ. Β. Αναστασιάδης

7

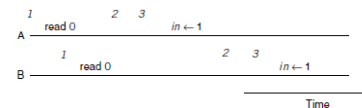
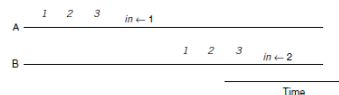
7

Δεύτερη Συνθήκη Ανταγωνισμού

- Έστω εντολή που προσαυξάνει έναν μετρητή δείκτη κατά ένα

$in \leftarrow in + 1$	1	LOAD in , R0	// Load the value of in into a register
	2	ADD R0, 1	// Increment
	3	STORE R0, in	// Store result back to in

- **Σωστή εκτέλεση**
 - Εκτέλεση των εντολών της A πριν τις εντολές διεργασίας B
- **Λάθος εκτέλεση**
 - Ανάμικτη ακολουθία εκτέλεσης
 - Τελική τιμή in 1 αντί της 2

Εαρινό 2024

©Σ. Β. Αναστασιάδης

8

8

Πρόβλημα: Αμοιβαίος Αποκλεισμός

- **Κρίσιμος πόρος**
 - Μοναδικός πόρος που δε μπορεί να χρησιμοποιηθεί ταυτόχρονα από πολλές διεργασίες
- **Κρίσιμη περιοχή**
 - Μέρος προγράμματος που χρησιμοποιεί έναν κρίσιμο πόρο
- **Αμοιβαίος αποκλεισμός**
 - Επιτρέπει μία διεργασία κάθε φορά να τρέξει στην κρίσιμη περιοχή
- **Παράδειγμα**
 - Θεωρήστε δύο διεργασίες που προσπαθούν να κάνουν χρήση εκτυπωτή
 - Αν επιτραπούν να τρέξουν ταυτόχρονα, παίρνουμε μπλεγμένη εκτύπωση
 - Λύση: επιτρέπουμε μόνο μία διεργασία κάθε φορά να εκτυπώσει

Αφαίρεση Προβλήματος

- **Σκοπός**
 - Έκφραση του προβλήματος
 - Χρήση αφηρημένων όρων
 - Αξιοποίηση υποστήριξης ΛΣ
- **parbegin(P(1), ..., P(n))**
 - Αναστέλλει την κύρια διεργασία
 - Ξεκινάει τις P(1), ..., P(n)
 - Πόρος: R
 - Περιμένει τις P να τερματίσουν
 - Επανέρχεται στην κύρια διεργασία
- **enter/exitcritical(R)**
 - Εξασφαλίζει αμοιβαίο αποκλεισμό
 - Η ταυτότητα πόρου παράμετρος R
 - Υποστηρίζεται από το ΛΣ

```
/* program mutual exclusion */  
const int n = /* # processes */;  
void P(int i) {  
    while (true) {  
        entercritical(R);  
        /* critical section */  
        exitcritical(R);  
        /* other code */  
    }  
}  
  
void main() {  
    parbegin( P(1), ... P(n) );  
}
```

Προβλήματα: Αδιέξοδο και Στέρηση

- **Αδιέξοδο**
 - Δυο διεργασίες P1 και P2 χρειάζονται τους πόρους R1 και R2
 - Κάθε διεργασία περιμένει για τον πόρο που έχει η άλλη διεργασία
 - Π.χ. η P1 έχει τον R1 και περιμένει τον R2,
η P2 έχει τον R2 και περιμένει τον R1
- **Στέρηση**
 - Θεωρήστε τρεις διεργασίες P1, P2, P3
 - Όλες οι διεργασίες χρησιμοποιούν περιοδικά τον πόρο R
 - Το ΛΣ δίνει τον R στην P3 μετά την P1 και στην P1 μετά την P3
 - Η P2 δεν παίρνει ποτέ τον πόρο R παρόλο που δεν υπάρχει αδιέξοδο

Πρόβλημα: Συνέπεια Δεδομένων

- Έστω αντικείμενα που ικανοποιούν κάποια συνθήκη
 - Π.χ. $a = b$
- Αν η επεξεργασία σειριακά, τα δεδομένα συνεπή
 - Π.χ. από $a = b = 1$ παίρνουμε $a = b = 4$
- Ταυτόχρονη επεξεργασία αφήνει ασυνεπή δεδομένα
 - Αμοιβαίος αποκλεισμός χωριστά στα a, b δεν αρκεί
 - Π.χ. τα $a = b = 1$ μπορούν να γίνουν $a = 4, b = 3$
- Λύση
 - Δηλώνουμε κρίσιμη περιοχή τον κώδικα κάθε διεργασίας

P1: $a = a + 1;$
 $b = b + 1;$

P2: $b = 2 * b;$
 $a = 2 * a;$

Ταυτόχρονα:

$a = a + 1;$
 $b = 2 * b;$
 $b = b + 1;$
 $a = 2 * a;$

Αλληλεπίδραση Διεργασιών

- **Ανταγωνισμός**
 - Οι διεργασίες αγνοούν η μία την άλλη
 - Π.χ. πολυπρογραμματισμός
 - Προβλήματα: αμοιβαίος αποκλεισμός, αδιέξοδο, στέρηση
- **Συνεργασία με κοινοχρησία**
 - Οι διεργασίες έμμεσα γνωρίζουν η μία την άλλη
 - Π.χ. διεργασίες με κοινοχρησία δεδομένων σε ενδιάμεση μνήμη
 - Προβλήματα: αμοιβαίος αποκλεισμός, αδιέξοδο, στέρηση, συνέπεια
- **Συνεργασία με επικοινωνία**
 - Οι διεργασίες άμεσα γνωρίζουν η μία την άλλη
 - Π.χ. οι διεργασίες επικοινωνούν για να ολοκληρώσουν μια ενέργεια
 - Προβλήματα: αδιέξοδο, στέρηση

Απαιτήσεις Αμοιβαίου Αποκλεισμού

1. **Μία διεργασία κάθε φορά στην κρίσιμη περιοχή (ΚΠ)**
 2. Μια διεργασία που σταματάει έξω από την ΚΠ
 - Δεν πρέπει να αλληλεπιδρά με άλλες διεργασίες
 3. **Αποφυγή αδιεξόδου ή στέρησης**
 - Είσοδος διεργασίας στην ΚΠ σε πεπερασμένο χρόνο
 4. **Όταν δεν υπάρχει διεργασία στην κρίσιμη περιοχή**
 - Θα πρέπει να επιτραπεί άμεση είσοδος σε μια διεργασία
 5. Καμία υπόθεση για τη σχετική ταχύτητα διεργασιών
 6. Μια διεργασία παραμένει στην ΚΠ πεπερασμένο χρόνο
- **Λύσεις**
 - Λογισμικό εφαρμογών
 - Ειδικές εντολές στο υλικό του επεξεργαστή
 - Από το λειτουργικό σύστημα ή τη γλώσσα προγραμματισμού

Αλγόριθμος Dekker: Πρώτη Προσπάθεια

- **Βασική υπόθεση**
 - Μία πρόσβαση σε θέση μνήμης κάθε φορά
 - Κάθε πρόσβαση στη μνήμη ολοκληρώνεται χωρίς πρόβλημα
- **Ενεργός αναμονή**
 - Μια διεργασία περιμένει μέχρι $turn = process \#$
 - Ενώ περιμένει, σπαταλά χρόνο επεξεργαστή
- **Η λύση μοιάζει με *συρρουτίνες* (*coroutines*)**
 - Συνεργαζόμενα τμήματα προγράμματος
 - Εναλλάσσουν την εκτέλεση (με εντολές *yield*)
 - Περιορίζονται μέσα σε μία διεργασία
 - Ανεπαρκή για ταυτόχρονο υπολογισμό

```
int turn = 0; /* global */

/* Process 0 */
while (turn != 0)
    /* do nothing */;
/* critical section */
turn = 1;

/* Process 1 */
while (turn != 1)
    /* do nothing */;
/* critical section */
turn = 0;
```

Εαρινό 2024

©Σ. Β. Αναστασιάδης

15

15

Κριτική της Πρώτης Προσπάθειας

- **Μειονεκτήματα**
 - Οι διεργασίες εναλλάσσονται αυστηρά στην κρίσιμη περιοχή (ΚΠ)
 - Αν μια διεργασία αποτύχει, η άλλη μένει εκτός ΚΠ για πάντα, ανεξάρτητα αν η πρώτη διεργασία απέτυχε μέσα ή έξω από την ΚΠ
- **Μεταβλητή *turn***
 - Αποθηκεύει μόνο τον κωδικό της διεργασίας που μπαίνει στην ΚΠ
 - Αν μια διεργασία αποτύχει, δε μπορεί να ενημερώσει την *turn* ξανά
- **Πρέπει να γνωρίζουμε την κατάσταση και των δύο διεργασιών**
 - Κάθε διεργασία πρέπει να έχει το δικό της «κλειδί» εισόδου
 - Όταν μια διεργασία αποτύχει, η άλλη θα πρέπει να μπορεί να μπει

Εαρινό 2024

©Σ. Β. Αναστασιάδης

16

16

Αλγόριθμος Dekker: Δεύτερη Προσπάθεια

- **Εισάγουμε το διάνυσμα δυαδικών *flag***
 - Η P0 έχει το *flag[0]* και η P1 έχει το *flag[1]*
 - Η P0 γράφει στο *flag[0]* και διαβάζει το *flag[1]*
 - Η P1 γράφει στο *flag[1]* και διαβάζει το *flag[0]*
- **Για να εισέλθει στην κρίσιμη περιοχή**
 1. Μια διεργασία περιμένει το άλλο *flag = false* (\Rightarrow η άλλη διεργασία εκτός κρίσιμης περιοχής)
 2. Η διεργασία θέτει το δικό της *flag = true*
 3. Η διεργασία εισέρχεται στην κρίσιμη περιοχή
 4. Όταν φεύγει, θέτει το δικό της *flag = false*

```
boolean flag[2] = /* global */
                {false, false};

/* Process 0 */
while (flag[1])
    /* do nothing */;
flag[0] = true;
/* critical section */
flag[0] = false;

/* Process 1 */
while (flag[0])
    /* do nothing */;
flag[1] = true;
/* critical section */
flag[1] = false;
```

Κριτική της Δεύτερης Προσπάθειας

- **Βελτίωση από την πρώτη προσπάθεια**
 - Αν μια διεργασία αποτύχει εκτός της κρίσιμης περιοχής (ΚΠ), η άλλη διεργασία μπορεί να εισέλθει όσο συχνά θέλει
- **Μειονέκτημα**
 - Αν μια διεργασία αποτύχει εντός της κρίσιμης περιοχής ή αφού θέσει το *flag = true*, η άλλη διεργασία δε θα ξαναμπει
- **Δεν εξασφαλίζει αμοιβαίο αποκλεισμό**
 - Η P0 βρίσκει το *flag[1] = false* [διακόπτεται]
 - Η P1 βρίσκει το *flag[0] = false* [διακόπτεται]
 - Η P0 θέτει το *flag[0] = true* και μπαίνει στην ΚΠ [διακόπτεται]
 - Η P1 θέτει το *flag[1] = true* και μπαίνει στην ΚΠ [διακόπτεται]
 - Τώρα οι P0 και P1 μαζί στην κρίσιμη περιοχή – Λάθος !

Αλγόριθμος Dekker: Τρίτη Προσπάθεια

- **Η δεύτερη προσπάθεια απέτυχε**
 - Επειδή μια διεργασία άλλαξε το δικό της *flag*
 - Αφού η άλλη διεργασία το έλεγξε ΑΛΛΑ
 - Πριν η άλλη διεργασία εισέλθει στην ΚΠ
- **Πιθανή λύση**
 - Μετακίνηση του *flag = true* πριν το while-loop
- **Μειονέκτημα**
 - Αν μια διεργασία αποτύχει εντός της κρίσιμης περιοχής ή αφού θέσει το δικό της *flag = true*, η άλλη διεργασία δε θα ξαναμπει στην ΚΠ

```
boolean flag[2] = /* global */
                {false, false};

/* Process 0 */
flag[0] = true;
while (flag[1])
    /* do nothing */;
/* critical section */
flag[0] = false;

/* Process 1 */
flag[1] = true;
while (flag[0])
    /* do nothing */;
/* critical section */
flag[1] = false;
```

Κριτική της Τρίτης Προσπάθειας

- **Ο αμοιβαίος αποκλεισμός δουλεύει**
 - Θεωρείστε ότι η P0 θέτει *flag[0] = true* (παρομοίως για την P1)
 - Αν η P1 εντός της κρίσιμης περιοχής
 - Η P0 θα αποκλειστεί στο while-loop
 - Αν η P1 εκτός της κρίσιμης περιοχής
 - Η P1 δε θα μπει στην κρίσιμη περιοχή μέχρι η P0 να μπει και να βγει
- **Αδιέξοδο**
 - Η P0 θέτει το *flag[0] = true* [διακόπτεται]
 - Η P1 θέτει το *flag[0] = true* [διακόπτεται]
 - Η P0 βρίσκει το *flag[1] = true* και περιμένει [διακόπτεται]
 - Η P1 βρίσκει το *flag[0] = true* και περιμένει [διακόπτεται]
 - Τώρα οι P0 και P1 περιμένουν για πάντα – Λάθος !

Αλγόριθμος Dekker: Τέταρτη Προσπάθεια

- **Η τρίτη προσπάθεια απέτυχε με αδιέξοδο**
 - Επειδή κάθε διεργασία θέτει το δικό της *flag*
 - Χωρίς να ξέρει το *flag* της άλλης
- **Πιθανή λύση**
 - Κάθε διεργασία μπορεί να μηδενίσει το *flag* της
 - Έτσι μια διεργασία υποχωρεί στην άλλη διεργασία
- **Ενεργό αδιέξοδο (livelock)**
 - Η P0 θέτει *flag[0] = true* [διακόπτεται]
 - Η P1 θέτει *flag[1] = true* [διακόπτεται]
 - Η P0 ελέγχει το *flag[1]* [διακόπτεται]
 - Η P1 ελέγχει το *flag[0]* [διακόπτεται]
 - Η P0 θέτει *flag[0] = false* [διακόπτεται]
 - Η P1 θέτει *flag[1] = false* [διακόπτεται]
 - ...
 - Οι P0 & P1 δε μπαίνουν ποτέ στην ΚΠ – Λάθος!

```
/* global */
boolean flag[2] = {false, false};

/* Process 0 */
flag[0] = true;
while (flag[1]) {
    flag[0] = false;
    /* delay */;
    flag[0] = true;
}
/* critical section */
flag[0] = false;

/* Process 1 */
flag[1] = true;
while (flag[0]) {
    flag[1] = false;
    /* delay */;
    flag[1] = true;
}
/* critical section */
flag[1] = false;
```

Ορολογία

- **Αδιέξοδο (Deadlock)**
 - Σύνολο διεργασιών περιμένουν για συνθήκη που δεν ισχύει ποτέ
 - Οι διεργασίες μένουν εκτός της κρίσιμης περιοχής για πάντα
- **Ενεργό αδιέξοδο (Livelock)**
 - Ενδεχόμενη ακολουθία εκτέλεσης για σύνολο διεργασιών
 - Καμιά διεργασία δεν εισέρχεται στην κρίσιμη περιοχή
 - Εναλλακτικές ακολουθίες εκτέλεσης λύνουν το πρόβλημα
- **Στέρηση (Starvation)**
 - Διεργασία περιμένει για ένα πόρο που συνεχώς γίνεται διαθέσιμος
 - ΑΛΛΑ ο πόρος δε δίνεται ποτέ στη θεωρούμενη διεργασία
 - Η διεργασία δεν είναι ποτέ σίγουρη ότι θα αποκτήσει τον πόρο (δηλαδή μπορεί και να τον αποκτήσει...)

Σωστός Αλγόριθμος του Dekker

```
boolean flag[2] = {false, false};
int turn = 1;
void P0() {
    while (true) {
        flag[0] = true; /* intention */
        while (flag[1])
            if (turn == 1) { /* defer */
                flag[0] = false;
                while (turn == 1)
                    /* do nothing */;
                flag[0] = true;
            }
        /* critical section */
        turn = 1; /* break livelock */
        flag[0] = false; /* exit section */
    }
}
```

```
void P1() {
    while (true) {
        flag[1] = true; /* intention */
        while (flag[0])
            if (turn == 0) { /* defer */
                flag[1] = false;
                while (turn == 0)
                    /* do nothing */;
                flag[1] = true;
            }
        /* critical section */
        turn = 0; /* break livelock */
        flag[1] = false; /* exit section */
    }
}
void main() {
    parbegin(P0, P1);
}
```

Εαρινό 2024

©Σ. Β. Αναστασιάδης

23

23

Αλγόριθμος του Peterson

```
boolean flag[2] = {false, false};
int turn = 1;
void P0() {
    while (true) {
        flag[0] = true; /* intention */
        turn = 1; /* break livelock */
        while (flag[1] && turn == 1)
            /* do nothing */;
        /* critical section */
        flag[0] = false; /* exit */
    }
}
```

```
void P1() {
    while (true) {
        flag[1] = true; /* intention */
        turn = 0; /* break livelock */
        while (flag[0] && turn == 0)
            /* do nothing */;
        /* critical section */
        flag[1] = false; /* exit */
    }
}
void main() {
    parbegin(P0, P1);
}
```

Εαρινό 2024

©Σ. Β. Αναστασιάδης

24

24

Ανάλυση του Αλγορίθμου του Peterson

- Εγγύηση αμοιβαίου αποκλεισμού
 - Έστω η P0 θέτει $flag[0] = true$
 - Αν η P1 εντός της ΚΠ
 - Το $flag[1]=true$ αποκλείει την P0
 - Αν η P1 εκτός της ΚΠ
 - Το $flag[0]=true$ αποκλείει την P1
- Άλλες ιδιότητες
 - Εύκολη γενίκευση για $n > 2$ διεργασίες
- Αποφυγή ενεργού αδιεξόδου
 - Η P0 περιμένει στο while-loop
 - $flag[1] = true \ \& \ turn = 1$
 - 1. Η P1 δε θέλει να μπει στην ΚΠ
 - Απαιτείται $flag[1] = false$
 - Αδύνατο γιατί $flag[1] = true$
 - 2. Η P1 περιμένει να μπει
 - Αδύνατο επειδή $turn = 1$
 - Η P1 θα έμπαινε χωρίς αναμονή
 - 3. Η P1 μονοπωλεί την ΚΠ
 - Η P1 θέτει $turn = 0$ πριν μπει
 - Έτσι δίνει ευκαιρία στην P0

Εαρινό 2024

©Σ. Β. Αναστασιάδης

25

25

Απενεργοποίηση Διακοπών

- Μηχανή ενός επεξεργαστή
 - Εφικτή μόνο η εναλλαγή διεργασιών
 - Εμποδίζουμε τη διακοπή διεργασίας
 - Απενεργοποιούμε διακοπές υλικού
 - Χρησιμοποιούμε υπηρεσίες του πυρήνα
 - Εξασφαλίζουμε αμοιβαίο αποκλεισμό
- Κόστος
 - Εμποδίζει την εναλλαγή διεργασιών
 - Μειώνει την απόδοση εκτέλεσης
 - Δεν δουλεύει σε πολυεπεξεργαστές

```
while (true) {  
    /* disable interrupts */  
    /* critical section */  
    /* enable interrupts */  
    /* remainder */  
}
```

Εαρινό 2024

©Σ. Β. Αναστασιάδης

26

26

Ειδικές Εντολής Μηχανής

- **Επεξεργαστές πολυεπεξεργαστικής μηχανής**
 - Έχουν πρόσβαση σε κοινόχρηστη κύρια μνήμη
 - Λειτουργούν ανεξάρτητα ως ομότιμες οντότητες
 - Η απενεργοποίηση διακοπών δεν εξασφαλίζει αμοιβαίο αποκλεισμό επειδή εκτελούνται παράλληλα πολλαπλές διεργασίες
- **Σε επίπεδο υλικού**
 - Μια θέση μνήμης αποκλείει πολλές προσβάσεις την ίδια στιγμή
 - Προσθέτουμε εντολή που υποστηρίζει δύο ατομικές ενέργειες
 - Αυτές οι ενέργειες ολοκληρώνονται σε έναν κύκλο εντολής
 - Δε μπορούν να διακοπούν από άλλη εντολή

Εαρινό 2024

©Σ. Β. Αναστασιάδης

27

27

Test and Set

- **Ατομική εκτέλεση**
 - True στην πρώτη που βρίσκει το $i = 0$ αφού θέσει $i = 1$
 - False μέχρι να γίνει το $i = 0$

```
boolean testset(int *i) {  
    /* complete atomically */  
    if (*i == 0) { /* first to enter */  
        *i = 1; /* notify others */  
        return true;  
    } else { /* other already in */  
        return false;  
    }  
}
```

```
/* program mutual exclusion */  
const int n = /* # processes */;  
int bolt = 0;  
void P(int i) {  
    while (true) {  
        while (testset(&bolt) == false)  
            /* do nothing */;  
        /* critical section */  
        bolt = 0;  
        /* remainder */  
    }  
}  
  
void main() { parbegin(P(1),..., P(n));}
```

Εαρινό 2024

©Σ. Β. Αναστασιάδης

28

28

Swap

- **Ατομική ανταλλαγή**
 - Την παράμετρο register
 - ΜΕ την παράμετρο memory

```
void swap(    int *register,
             int *memory) {
    int temp;
    /* complete atomically */
    temp = *memory;
    *memory = *register;
    *register = temp;
}
```

```
/* program mutual exclusion */
const int n = /* # processes */;
int bolt = 0;
void P(int i) {
    int keyi;    /* bolt + sum_i key_i = n */
    while (true) {
        keyi = 1;
        while (keyi != 0)
            swap(&keyi, &bolt);
        /* critical section */
        swap(&keyi, &bolt);
        /* remainder */
    }
}
void main() { parbegin(P(1),..., P(n)); }
```

Εαρινό 2024

©Σ. Β. Αναστασιάδης

29

29

Ιδιότητες Ειδικών Εντολών Μηχανής

- **Απαιτήσεις**
 - Πρόσβαση πολλαπλών επεξεργαστών σε κοινόχρηστη μνήμη
- **Προτερήματα**
 - Εφαρμόζονται σε κάθε αριθμό από επεξεργαστές
 - Απλές και εύκολες στην επαλήθευση ότι δουλεύουν σωστά
 - Υποστηρίζουν πολλαπλές κρίσιμες περιοχές (1 μεταβλητή/ΚΠ)
- **Μειονεκτήματα**
 - Η ενεργή αναμονή καταναλώνει χρόνο επεξεργαστή
 - Στέρηση δυνατή όταν επιλέγεται διεργασία σε αναμονή
 - Αδιέξοδο όταν μια διεργασία υψηλής προτεραιότητας περιμένει διεργασία χαμηλής προτεραιότητας να μηδενίσει τη μεταβλητή, επειδή η δεύτερη δεν εκτελείται ποτέ

Εαρινό 2024

©Σ. Β. Αναστασιάδης

30

30

Αμοιβαίος Αποκλεισμός σε Pthreads

- Τα νήματα POSIX χρησιμοποιούν μεταβλητές mutex για να επιτύχουν αμοιβαίο αποκλεισμό

```
pthread_mutex_t mutex;           /* declaration */
pthread_mutex_init(&mutex, NULL); /* initialization */

pthread_mutex_lock(&mutex);       /* use */
/* critical section */
pthread_mutex_unlock(&mutex);

pthread_mutex_destroy(&mutex);    /* deallocation */
```